

Елиптичен високоговорител ВЕ2030-1А

Говорителят е предназначен да замени произвежданите до тогава сравнително широко-честотни високоговорители ВЕЕ84 и ВЕЕ822. Поради това, че магнитната му система не е ексцентрично разположена спрямо надлъжната ос и мембраната не може да постигне необходимата стръмност в основата си, високите му честоти са орязани. За това той обикновено се използва в комбинация с високочестотните говорители ВВ102 или ВВ104. Произвеждан е в завода за високоговорители „Гроздан Николов“ Благоевград. Монтиран е в тонколониите „Алфа“ ОТ-21.

Техническите параметри на високоговорителя са дадени в таблица 1, конструкцията и размерите - на фиг. (1 ÷ 3), а честотната характеристика - на фиг. 4.

Таблица 1.

Показател	Мярка	Стойност
Номинална мощност на захранване	W	8
Импеданс при 1000 Hz	Ω	$4 \pm 15\%$
Резонансна честота	Hz	$55 \pm 15\%$
Номинален честотен обхват	Hz	$\geq (65 \div 10000)$
Неравномерност на честотната характеристика	db	< 12
Средна абсолютна чувствителност	$\mu\text{bar}/\sqrt{W}$	≥ 11
Клирфактор: (100 ÷ 200) Hz	%	≤ 6
(200 ÷ 2000) Hz	%	≤ 4
(2000 ÷ 10000) Hz	%	≤ 3
Магнитна система	Алнико 5 (AlNiCo)	-
Габаритни размери Д x Ш x В	mm	304 x 200 x 128
Скрепителни размери	mm	172 x 172
Маса	kg	$\leq 1,2$

Шасито на говорителя (фиг. 1, поз. 2) е изработено от силумин (сплав от алуминий, силиций, желязо, мед, манган, калий, титан, въглерод), отлят под налягане. Тоя тип лети шасита имат много голяма механична стабилност, но са и по-скъпи. Отлетите прозорци не позволяват колебателната им система да бъде демпфирана. Боядисано е с хамершлак.

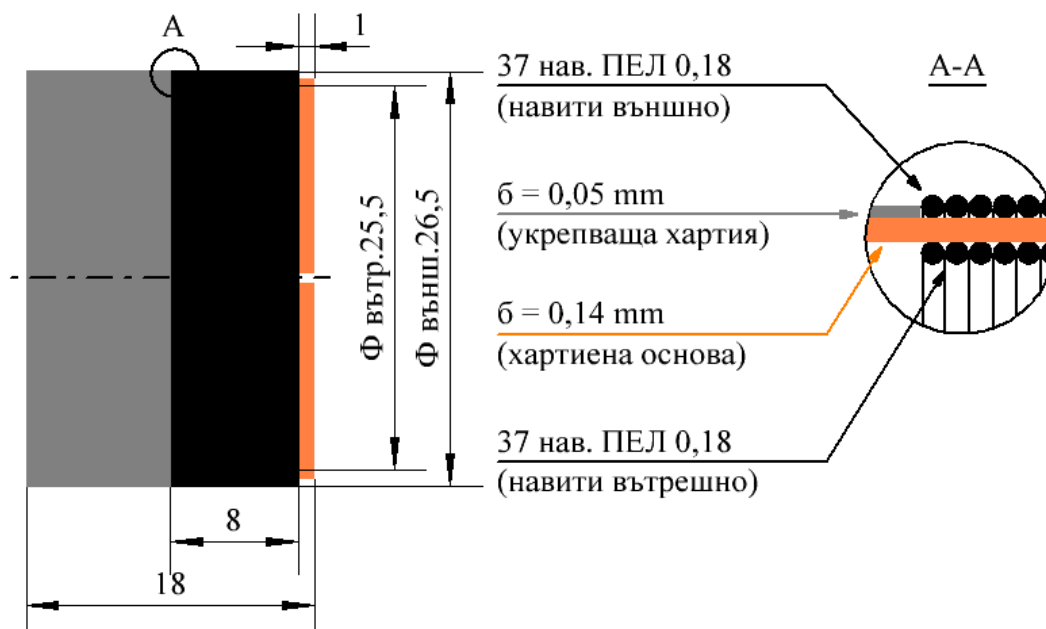
Магнитната система - фиг. 2 е с намалено магнитно разсейване и е изпълнена на базата на сплавта „Алнико“ (AlNiCo). Използван е един цилиндричен магнит. Горната и централната полюсни наставки (сърцето), а също и магнитопровода, са направени от магнитно мека стомана. Централната полюсна наставка и магнитопровода са залепени към магнита с лепило БФ-4. Монтирана е към шасито със с 4бр. скрепителни винтове М4х5 и хартиена гарнитура (фиг. 1, поз. 11, 18).

При елпсовидните високоговорители наклонът на образуващата е най-голям по посока на малката ос и най-малък по посока на голямата ос. Поради това натоварването на гънките по цялата периферия на мембраната не е равномерно. За да се получи известно изравняване, по голямата ос стъпката на гънките е увеличена. Едно от условията за добро излъчване на високи честоти е средната част на мембраната да бъде здрава, стабилна и лека. Това е постигнато, като долната част на конуса е импрегнирана с лак. За отстраняването на субхармоничните в средния честотен обхват, за образуваща на мембраната е приета част от кривата $y=\sin x$.

Трептилката неутрализира радиалните сили, които се стремят да причинят странично биене на звуковата бобина в стените на магнитния процеп, като е изпълнена с гънки, които са меки в аксиално и твърди в радиално отношение. Те стабилизират движението на трептящата система, като допускат само осеви трептения. Пресована е от специално уравновесен копринен плат, пропит с бакелитов лак.

Размерите и намотъчните данни на шпулката са показани на фиг. 3. Навита е в два реда с меден емайлиран проводник. Нейната височина е с около 3 mm по-голяма от дебелината на горната полюсна наставка. По този начин се постигат по-малки нелинейни изкривявания в областта на ниските честоти, за които амплитудите на колебателната система са най-големи.

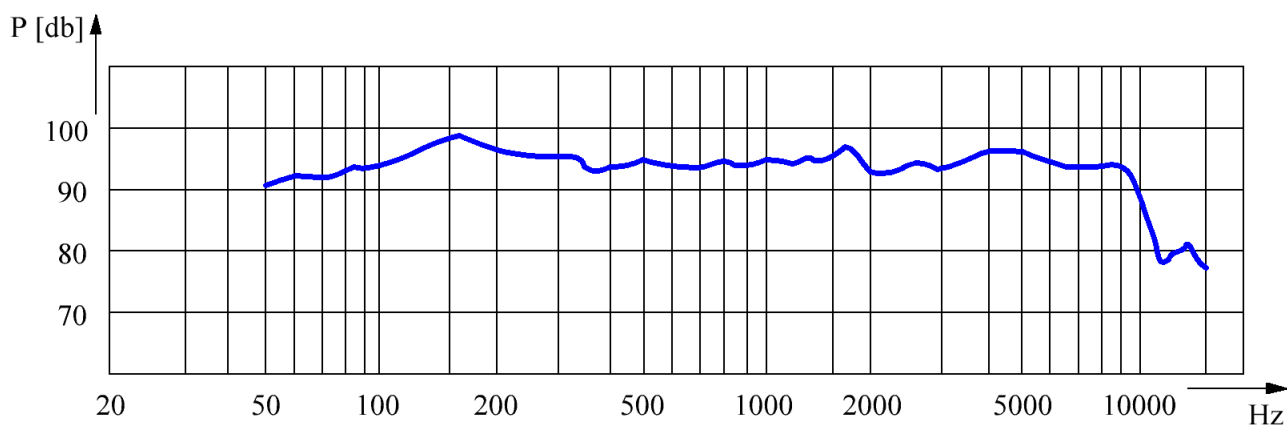
Особеност на този говорител е допълнителното укрепване на гъвкавите връзки с прходни тампони, поради сравнително голямата им дължина (фиг. 1, поз. 3, 4).

Фиг. 3. BE2030-1A - шпулка.

Въздушният процеп на магнитната система е защитен от попадането на железни стърготини и други частици от специална шапка, изработена от същия материал, като на трептилката.

Честотна характеристика на високоговорителите е показана на фиг. 4.

Фиг. 4. BE2030-1A - честотна характеристика.

Източници:

1. Справочна серия за радиочасти и материали Част III 1978 г. С. Христов
2. Справочник на радиолюбителя 1984 г. Д.Рачев
3. Високоговорители и озвучителни тела 1980 г. Д.Попянев
4. Високоговорители, поред. „Библиотека на електромонтьора“, изд. „Техника“ 1962 г.
инж. Иван Вълчев.
5. сп. Млад конструктор, кн. 5 / 1972 г. инж. Димитър Котев
6. Рекламна листовка на завод „Гроздан Николов“.
7. Високоговорители BE2030-1A.

Обработка, актуализация и допълнения:

инж. Любомир Божков 2024 г.